

AGH AGH UNIVERSITY OF SCIENCE
AND TECHNOLOGY

Nazwa modułu: Fizyka współczesna

Rok akademicki: 2018/2019 Kod: JIS-2-101-GK-s Punkty ECTS: 3

Wydział: Fizyki i Informatyki Stosowanej

Kierunek: Informatyka Stosowana Specjalność: Grafika komputerowa i przetwarzanie obrazów

Poziom studiów: Studia II stopnia Forma i tryb studiów: Stacjonarne

Język wykładowy: Polski Profil kształcenia: Ogólnoakademicki (A) Semestr: 1

Strona www: <http://galaxy.uci.agh.edu.pl/bszafran/>

Osoba odpowiedzialna: prof. dr hab. inż. Szafran Bartłomiej (bszafran@agh.edu.pl)

Osoby prowadzące: prof. dr hab. inż. Szafran Bartłomiej (bszafran@agh.edu.pl)
dr inż. Wójcik Paweł (pawel.wojcik@fis.agh.edu.pl)

Krótką charakterystyką modułu

Studenci nabierają podstawowej wiedzy oraz umiejętności związanych z problemami tzw. fizyki współczesnej (modern physics) .

Opis efektów kształcenia dla modułu zajęć

Kod EKM	Student, który zaliczył moduł zajęć wie/umie/potrafi	Powiązania z EKK	Sposób weryfikacji efektów kształcenia (forma zaliczeń)
Wiedza			
M_W001	Student ma podstawową wiedzę z mechaniki kwantowej, fizyki atomowej, ciała stałego, jądrowej, cząstek elementarnych	IS2A_W03	Wykonanie ćwiczeń
M_W002	Student ma ogólną wiedzę na temat podstaw fizycznych układów i urządzeń półprzewodnikowych, laserów, reaktorów jądrowych, akceleratorów.	IS2A_W03	Egzamin
Umiejętności			
M_U001	Student potrafi rozwiązać proste zadania i problemy dotyczące procesów fizycznych z zakresu mechaniki kwantowej, teorii względności, fizyki statystycznej, jądrowej, atomowej, ciała stałego.	IS2A_U01, IS2A_U02	Aktywność na zajęciach, Egzamin, Kolokwium, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencje społeczne			

M_K001	Student potrafi samodzielnie zdobyć odpowiednią wiedzę i umiejętności, niezbędne do rozwiązania postawionego zadania	IS2A_K02	Aktywność na zajęciach, Kolokwium, Referat, Udział w dyskusji, Projekt
--------	--	----------	--

Matryca efektów kształcenia w odniesieniu do form zajęć

Kod EKM	Student, który zaliczył moduł zajęć wie/umie/potrafi	Forma zajęć										
		Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Inne	E-learning
Wiedza												
M_W001	Student ma podstawową wiedzę z mechaniki kwantowej, fizyki atomowej, ciała stałego, jądrowej, cząstek elementarnych	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M_W002	Student ma ogólną wiedzę na temat podstaw fizycznych układów i urządzeń półprzewodnikowych, laserów, reaktorów jądrowych, akceleratorów.	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umiejętności												
M_U001	Student potrafi rozwiązać proste zadania i problemy dotyczące procesów fizycznych z zakresu mechaniki kwantowej, teorii względności, fizyki statystycznej, jądrowej, atomowej, ciała stałego.	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kompetencje społeczne												
M_K001	Student potrafi samodzielnie zdobyć odpowiednią wiedzę i umiejętności, niezbędne do rozwiązania postawionego zadania	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Treść modułu zajęć (program wykładów i pozostałych zajęć)

Wykład

Elementy Mechaniki Kwantowej, Fizyki Atomowej, Fizyki Ciała Stałego, Fizyki Jądrowej i Fizyki Cząstek Elementarnych

elementy mechaniki kwantowej: dualizm korpuskularno-falowy, kwantowa natura promieniowania, model Bohra, fale materii de Broglie'a, funkcja falowa, równanie Schrödingera, stany zlokalizowane i rozproszeniowe, postulaty mechaniki kwantowej,

operatory, komutatory, twierdzenie Ehrenfesta
Elementy kwantowego przetwarzania informacji kwantowej: qubit, kwantowe bramki logiczne, algorytm Deutsch'a, algorytm Shore'a,
elementy fizyki atomowej: atom wodoru, efekt Zeemana, spin elektronu, zakaz Pauliego, atomy wieloelektronowe, układ okresowy pierwiastków, promieniowanie X i synchrotronowe, lasery, wiązania molekularne
elementy fizyki statystycznej: rozkład statystyczny, stan równowagi, temperatura, rozkład Boltzmanna, statystyki kwantowej, prawo Reileygha-Jeansa, prawo Plancka, ciepło właściwe ciał stałych
elementy fizyki ciała stałego: struktura krystaliczna, przewodnictwo cieplne i elektryczne, pasma energetyczne; metale, półprzewodniki, izolatory, urządzenia półprzewodnikowe, izolatory, ciepło właściwe ciała stałego, nadprzewodnictwo i jego zastosowania, właściwości magnetyczne ciał stałych, nanostruktury
elementy fizyki jądrowej: siła wiązania i struktura jądra, promieniotwórczość, prawo rozpadu, oddziaływanie promieniowania jądrowego z materią, reakcje jądrowe, fuzja i rozszczepienie, reaktory jądrowe,
elementy fizyki cząstek, hadrony, leptony, kwarki, bozony pośredniczące.

Ćwiczenia audytoryjne

Ćwiczenia poświęcone będą zagadnieniom związanym z podstawami mechaniki kwantowej, szczególnej teorii względności oraz mechaniki statystycznej.

Średnia z ocen odpowiedzi studentów przy tablicy (A).

Wynik kolokwium: (B). Ocena z ćwiczeń: Średnia arytmetyczna z A i B.

Ćwiczenia są obowiązkowe.

Sposób i tryb wyrównania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:

Każda nieusprawiedliwiona nieobecność wiąże się z koniecznością zaliczenia materiału z opuszczonych zajęć w trakcie godzin konsultacyjnych.

Sposób obliczania oceny końcowej

Ocena końcowa z modułu obliczana jest jako średnia arytmetyczna z wszystkich terminów egzaminu oraz z wszystkich terminów zaliczenia ćwiczeń, lecz nie mniej niż 3.0 jeśli ocena z egzaminu oraz zaliczenia ćwiczeń jest pozytywna.

Wymagania wstępne i dodatkowe

-

Zalecana literatura i pomoce naukowe

1. S.Thornton, A. Rex, Modern Physics for Scientists and Engineers, wydanie IV, 2006, 2014 Brooks/Cole Cengage learning
2. A. Beisler, Concepts of Modern Physics, McGraw-Hill, 2003.
3. Ibach H., Lüth H., Fizyka Ciała Stałego, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 1996;
4. kurs fizyki Georgia State University "Hyper Physics" <http://hyperphysics.phy-astr.gsu.edu/hbase/hph.html>

Publikacje naukowe osób prowadzących zajęcia związane z tematyką modułu

Tytuł Driven spin transitions in fluorinated single- and bilayer-graphene quantum dots

Autorzy D.P. ŻEBROWSKI, F.M. Peeters, B. SZAFRAN

Źródło Semiconductor Science and Technology. — 2017 vol. 32 no. 6 art. no. 065016, s. 1-11.

Tytuł Imaging snake orbits at graphene $n-p$ junctions

Autorzy K. KOLASIŃSKI, A. MREŃCA-KOLASIŃSKA, B. SZAFRAN

Źródło Physical Review. B. — 2017 vol. 95 iss. 4, s. 045304-1–045304-8.

Tytuł Simulation of the Coulomb blockade microscopy of quantum dots

Autorzy E. WACH, B. SZAFRAN

Źródło Physica. E, Low-Dimensional Systems & Nanostructures. — 2017 vol. 93, s. 70–77.

Tytuł Spin-valley dynamics of electrically driven ambipolar carbon-nanotube quantum dots

Autorzy E.N. OSIKA, A. Chacón, M. Lewenstein, B. SZAFRAN

Źródło Journal of Physics : Condensed Matter. — 2017 vol. 29 no. 28 art. no. 285301, s. 1–13.

Tytuł Spin-valley resolved photon-assisted tunneling in carbon nanotube double quantum dots

Autorzy E.N. OSIKA, B. SZAFRAN

Źródło Physical Review. B. — 2017 vol. 95 iss. 20, s. 205305-1–205305-6.

Tytuł Spin separation and exchange for quantum dots in the Overhauser field

Autorzy J. LEŚNICKI, B. SZAFRAN

Źródło Physical Review. B. — 2017 vol. 95 iss. 19, s. 195302-1–195302-11.

Tytuł Wannier-Bloch approach to localization in high-harmonics generation in solids

Autorzy Edyta N. OSIKA, Alexis Chacón, Lisa Ortmann, Noslen Suárez, Jose Antonio Pérez-Hernández, Bartłomiej SZAFRAN, Marcelo F. Ciappina, Fernando Sols, Alexandra S. Landsman, Maciej Lewenstein

Źródło Physical Review. X. — 2017 vol. 7 iss. 2, s. 021017-1–021017-14.

Tytuł All-electrical manipulation of electron spin in a semiconductor nanotube

Autorzy P. WÓJCIK, J. ADAMOWSKI, M. WOŁOSZYN, B.J. SPISAK

Źródło Physica. E, Low-Dimensional Systems & Nanostructures. — 2014 vol. 59, s. 19–26. — tekst:

Tytuł Application of non-classical distribution function to transport properties of semiconductor nanodevices

Autorzy P. WÓJCIK, B.J. SPISAK, M. WOŁOSZYN, J. ADAMOWSKI

Źródło Acta Physica Polonica. A. — 2008 vol. 114 no. 5, s. 1431–1436. — tekst:

Tytuł Effect of inter- and intra-subband spin-orbit interactions on the operation of a spin transistor with a double quantum well structure

Autorzy P. WÓJCIK, J. ADAMOWSKI

Źródło Semiconductor Science and Technology. — 2016 vol. 31 no. 11 art. no. 115012, s. 1–12. — tekst: <https://goo.gl/YTMS9z>

Tytuł Electrically controlled spin-transistor operation in a helical magnetic field

Autorzy P. WÓJCIK, J. ADAMOWSKI

Źródło Semiconductor Science and Technology. — 2016 vol. 31 no. 3 art. no. 035021, s. 1–6.

Prace na temat kwantowych bramki logicznych, przetwarzania informacji kwantowej:

Spin Rotations Induced by an Electron Running in Closed Trajectories in Gated Semiconductor Nanodevices

S. Bednarek and B. Szafran

Phys. Rev. Lett. 101, 216805 (2008) – Published 21 November 2008

Spin accumulation and spin read out without magnetic field

S. Bednarek, P. Szumniak, and B. Szafran

Phys. Rev. B 82, 235319 (2010) – Published 16 December 2010

Tight-binding simulations of electrically driven spin-valley transitions in carbon nanotube quantum dots

E. N. Osika, A. Mreńca, and B. Szafran

Phys. Rev. B 90, 125302 (2014) – Published 2 September 2014

Gated combo nanodevice for sequential operations on single electron spin

S Bednarek and B Szafran 2009 Nanotechnology 20 065402

Informacje dodatkowe

Sposób i tryb wyrównania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach

Nieobecność na zajęciach wymaga od studenta samodzielnego opanowania przerabianego na tych zajęciach materiału i jego zaliczenia w formie pisemnej w wyznaczonym przez prowadzącego terminie, lecz nie później niż w ostatnim tygodniu trwania zajęć.

Zasady zaliczania zajęć

Podstawowym terminem uzyskania zaliczenia jest koniec zajęć w danym semestrze. Student może dwukrotnie przystąpić do poprawkowego zaliczania. Student, który bez usprawiedliwienia opuścił więcej niż 20% zajęć i jego cząstkowe wyniki w nauce były negatywne może zostać pozbawiony przez prowadzącego zajęcia możliwości poprawkowego zaliczania zajęć. Od takiej decyzji prowadzącego zajęcia student może się odwołać do prowadzącego przedmiot (moduł) lub Dziekana.

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30 godz
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	10 godz
Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe	4 godz
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych	30 godz
Przygotowanie do zajęć	15 godz
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	89 godz
Punkty ECTS za moduł	3 ECTS